

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/194/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3819200407
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3819200407.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a členiek senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobcu: G., zastúpeného U. proti žalovanému: P., zastúpenému: U., o zaplatenie 2.234,42 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 27. augusta 2019, č.k. 4Csp/8/2019-118, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej - vyhovujúcej časti (výrok I.) a v závislom výroku o trovách konania (výrok III.) m e n í tak, že žalobu aj v zostávajúcej časti o zaplatenie 610,31 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 610,31 eur od 09.04.2016 do zaplatenia z a m i e t a .

Žalovaný m á n á r o k voči žalobcovi na náhradu trov konania vzniknutých tak pred súdom prvej inštancie, ako aj v odvolacom konaní v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým, v záhlaví identifikovaným rozsudkom, súd prvej inštancie výrokom I. rozhodol tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 610,31 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 610,31 eur od 09.04.2016 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Výrokom II. žalobu čo do zvyšku zamietol. O trovách konania výrokom III. rozhodol tak, že žalovaný má proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 45,38 %.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že pôvodný žalobca Q. žalobou podanou dňa 25.1.2019 žiadal zaviazat žalovaného na zaplatenie 2.234,42 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 09.04.2016 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania. V žalobe uviedol, že žalobca je právnym nástupcom spoločnosti I., z titulu zlúčenia uvedenej spoločnosti s Q. Predchodca žalobcu a žalovaný uzatvorili dňa 14.08.2013 zmluvu o pôžičke pod č. XXXXXXX, na základe ktorej poskytol tento žalovanému pôžičku vo výške 2.400,- eur, ktorú mal splácať v pravidelných 72 mesačných splátkach v sume po 71,28 eur až do celkovej sumy vo výške 5.132,16 eur, avšak uhradil len sumu 1.789,69 eur, čím porušil svoju povinnosť splácať jednotlivé povinné splátky riadne a včas, preto bol dňa 27.01.2016 listom - predžalobná upomienka vyzvaný k úhrade dlžných splátok a upozornený na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Žalovaný dlžné splátky neuhradil, preto žalobca dňa 19.03.2016 úver zosplatnil podľa článku 12.4 zmluvných podmienok. Žalobca si v tomto konaní neuplatňuje zmluvnú pokutu. Uviedol, že žalovaná suma je rozdielom medzi istinou a prijatými úhradami, teda medzi sumou 4.024,11 eur a 1.789,69 eur = 2.234,42 eur. Úrok z omeškania si žalobca uplatnil od šiesteho dňa nasledujúceho po Oznamení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou. Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť, namietal premlčanie uplatneného nároku, keďže podľa neho premlčacia doba začala plynúť skôr ako došlo k zosplatneniu celej pôžičky, v tomto prípade odo dňa nasledujúceho po splatnosti splátky, v dôsledku ktorej sa dostal žalovaný do omeškania. Ak žalobca

v predžalobnej upomienke uviedol ako nesplnenú splátku splatnú v mesiaci 11/2015 a ak splátka splatná v 11/2015 bola splatná 20.11.2015, potom premlčacia doba v tomto prípade začala plynúť 21.11.2015 a uplynula dňa 21.11.2018. Prehľad splátok a úhrad nepovažoval za dostatočný dôkaz, za takýto považuje bankový výpis a po jeho predložení sa žalovaný vyjadrí, či spochybňuje alebo nespochybňuje vykonané úhrady.

3. Uznesením č. k. 4Csp/8/2019-61 zo dňa 13.05.2019 súd prvej inštancie pripustil, aby na miesto prvotného žalobcu - Q., vstúpil ako žalobca - G.

4. Na zistený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval ust. § 52 ods. 1 Obč. zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. a/, b/, d/, § 9 ods. 2 písm. c/, k/, § 11 ods. 1 písm. b/ zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, § 3 ods. 1, § 100 ods. 1, § 101, § 103, § 54a veta prvá Obč. zákonníka, s odkazom na ktoré dospel k záveru o čiastočnej dôvodnosti podanej žaloby. Stanami uzatvorenú zmluvu posúdil ako spotrebiteľskú, na ktorú dopadá tiež zákon o spotrebiteľských úveroch. Predmetnou Zmluvou o poskytnutí pôžičky bolo dohodnuté plnenie záväzku žalovaným v 72 mesačných splátkach po 71,28 eur mesačne, zmluva bola uzatvorená dňa 14.8.2013, prvá splátka bola splatná dňa 20.9.2013, posledná splátka mala byť splatná 20.8.2019. Zmluvné strany si dohodli právo veriteľa na vyhlásenie okamžitej splatnosti pôžičky v prípade, ak je klient v omeškaní so zaplatením jednej splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace a spoločnosť upozornila na uplatnenie tohto práva klienta 15 dní vopred (Zmluvné podmienky, bod 12.4. predmetnej zmluvy), ktoré dojednanie zmluvných strán posúdil ako v súlade s ustanovením § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy. Veriteľ predžalobnou upomienku (t.j. upozornením) zo dňa 27.1.2016 oznámil žalovanému, že eviduje voči nemu nedoplatok na splátkach spolu vo výške vo výške 277,43 eur (táto suma presahuje výšku troch omeškaných mesačných splátok a omeškanie splátky 11/2015 k dátumu predžalobnej upomienky je viac ako tri mesiace). Táto predžalobná upomienka (upozornenie) predchádzala možnosti uplatnenia práva veriteľom podľa § 565 OZ splnením lehoty nie kratšej ako 15 dní. Veriteľ vyhlásil okamžitú splatnosť úveru dňom 26.3.2016. K predčasnému zosplatneniu pôžičky tak došlo ku dňu 26.3.2016. V danom prípade bolo dohodnuté plnenie v splátkach, preto aplikoval na premlčanie súd prvej inštancie ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka. Ak sa v tomto prípade stal zročným celý dlh v dôsledku zosplatnenia dňa 26.3.2016 (v Oznámení zo dňa 26.3.2016 sa neuvádza dátum zosplatnenia 19.3.2016), resp. dňa 19.3.2016 (podľa tvrdenia žalobcu) potom premlčacia doba začala plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, t.j. splátky splatnej dňa 20.3.2016, resp. dňa 20.2.2016. Za nesplnenú splátku pri zosplatnení celého dlhu treba totiž považovať splátku, ktorá bezprostredne predchádza zročnosti celého dlhu. Rozhodujúcou pre posúdenie premlčania dlhu je splatnosť tej (nesplnenej) splátky, ktorá vyvolala zročnosť celého dlhu. Potom ak žalobca podal žalobu dňa 25.1.2019, jeho nárok nie je premlčaný a to s poukazom na trojročnú premlčaciu dobu v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka, ktorá začala plynúť dňa 21.03.2016, resp. dňa 21.02.2016 a do podania žaloby neuplynula. K obrane žalovaného, že premlčacia doba začala plynúť dňom nasledujúcim po splatnosti splátky splatnej v mesiaci 11/2015, t.j. dňa 21.11.2015 uviedol, že pokiaľ by zročnosť celého dlhu mala mať za následok začiatok plynutia premlčacej doby celého dlhu od prvej omeškanej splátky, posunul by sa začiatok plynutia premlčacej doby pred okamžik splatnosti všetkých omeškaných splátok nasledujúcich po prvej z nich, a tým aj ku skráteniu premlčacej doby. Podľa jeho názoru nie je možná taká interpretácia dotknutého ustanovenia, podľa ktorej by následným zosplatnením celého (nesplateného) dlhu došlo späť k zmene začiatku behu premlčacej doby jednotlivých splátok. Súd preto uzavrel, že nárok žalobcu nie je premlčaný. Námietku žalovaného, že predmetná zmluva o pôžičke neobsahuje obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 písm. c) a k) tohto zákona, posúdil ako nedôvodnú, rovnako ako spochybňovanie prehľadu splátok a úhrad predložených žalobcom. Mal však za to, že žalobca má nárok len na zaplatenie zostatku nesplatenej istiny. Pri poskytnutej sume pôžičky 2.400 eur,- bola dohodnutá celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť (t.j. pôžička 2.400,- eur + celkové náklady spotrebiteľa 2.587,44 eur) v sume 4.987,44 eur, čo predstavuje navýšenie o viac ako 100% sumy poskytnutého úveru, čo má pôvod vo výške ročnej úrokovej sadzby (až 32 % ročne). Hoci maximálna výška úrokov pri úveroch v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy nebola žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, a teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovanú peňažnými ústavmi v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy. Zo zdroja www.nbs.sk <<http://www.nbs.sk>> súd zistil, že v

čase uzatvorenia predmetnej zmluvy - 14.08.2013, t.j. v auguste 2013 bola priemerná úroková miera u spotrebiteľských úverov pre domácnosti poskytnutých na obdobie nad 5 rokov (ako tomu bolo v tomto prípade) 10,31% ročne a v rovnakom období pri nových obchodoch 14,542%. Z tohto vyplýva, že stranami dohodnutá úroková sadzba viac ako trojnásobne presahuje priemernú úrokovú mieru pri poskytovaní spotrebiteľských úverov peňažnými ústavmi v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení platnom v čase uzavretia zmluvy, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Súd považoval predmetnú zmluvu v časti dojednaných celkových nákladov a úrokovej sadzby za neplatnú podľa § 39 a § 3 ods.1 Občianskeho zákonníka. Pri tomto závere súdu má žalobca nárok len na vrátenie istiny - poskytnutej sumy pôžičky, v tomto prípade sumy 2.400,- eur. Keďže žalovanému bol poskytnutý úver vo výške 2.400,- eur a žalovaný uhradil spolu 1.789,69, rozdielom týchto súm je suma 610,31 eur, ktorú súd priznal žalobcovi a vo zvyšku žalobu ako nedôvodnú zamietol. Žalovaný je v omeškaní so zaplatením celej nezaplatennej pohľadávky žalobcu od 9.4.2016, t.j. od šiesteho dňa nasledujúceho po Oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti zo dňa 26.3.2016, keď v zmysle článku 15.2 zmluvných podmienok zásielka sa považuje za doručení piatym dňom od podania na poštovú prepravu. Priznaná výška úroku z omeškania zodpovedá § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný mal vo veci úspech v rozsahu 72,69% a neúspech v rozsahu 27,31%. Pomer úspechu a neúspechu žalovaného je 45,38%, preto žalovaný má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 45,38%.

5. Rozsudok súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote odvolaním napadol žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu, smerujúc svoje odvolanie proti vyhovujúcej časti rozhodnutia (výrok I.) a závislej časti o trovách konania (výrok III.), navrhujúc odvolaciemu súdu jeho zmenu tak, že žaloba bude v celom, teda aj v tomto rozsahu zamietnutá a bude mu priznaná náhrada trov konania vzniknutých tak pred súdom prvej inštancie, ako aj v odvolacom konaní v rozsahu 100%. Uplatňujúc dôvod na odvolanie uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP (nesprávne právne závery) namietal, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil začiatok plynutia premlčania žalobcom uplatneného nároku v časti, ktorý mu následne aj vyhovujúcim výrokom priznal. Súd prvej inštancie posúdil, že rozhodujúcou pre posúdenie premlčania dlhu je splatnosť tej nesplnenej splátky, ktorá bezprostredne predchádza zročniti celého dlhu. Vyššie uvedené právne posúdenie plynutia premlčacej doby súdom prvej inštancie však žalovaný nepovažuje za správne. Poukazuje na znenie vety druhej ust. § 103 Obč. zákonníka, vychádzajúc z ktorého, ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565 OZ), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, teda súd prvej inštancie toto nesprávne, keďže začiatok plynutia premlčacej doby neodvodzoval od splátky pre ktorú došlo k zosplateniu, ale od splátky, ktorá bezprostredne predchádzala zročnosti celého dlhu. Na podporu svojho názoru poukázal na rozhodnutia odvolacích súdov, tiež KS Trenčín. V konkrétnostiach posudzovanej veci tak premlčacia doba začala plynúť dňom nasledujúcim po splatnosti splátky splatnej v mesiaci 11/2015, ktorá bola splatnou konkrétne dňa 20.11.2015, v dôsledku čoho uplynula premlčacia doba najneskoršie dňa 21.11.2018, pričom žaloba bola podaná až dňa 25.01.2019, z ktorého dôvodu je celý nárok žalobcu premlčaný. Zdôraznil, že žalovaný už v priebehu konania pred súdom prvej inštancie vzniesol námietku premlčania. Pokiaľ súd prvej inštancie v bode 33/ rozhodnutia dôvodí tým, že v zmysle interpretácie ust. § 103 OZ žalovaným, by došlo k skráteniu premlčacej doby, poukázal podporne na závery rozsudku KS Trenčín sp.zn. 19Co/42/2017 zo dňa 18.01.2018, ktoré s interpretáciou žalovaného sú súladné. Podľa názoru žalovaného opačná interpretácia by znamenala, že každý veriteľ by si mohol určovať dodatočne, na základe akej nesplnenej splátky vyhlási mimoriadnu splatnosť a tak si zabezpečiť právnu istotu na úkor spotrebiteľa v podobe svojvoľného upravovania si začiatku plynutia premlčacej doby.

6. Žalobca nevyužil svoje právo písomne sa vyjadriť k podanému odvolaniu.

7. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie podala v zákonnej lehote strana v spore, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie v jeho odvolaní dotknutých častiach vydané podľa § 359 CSP, že spíňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 127 ods. 1 CSP aj náležitosti podľa § 363 CSP s uvedením dôvodov odvolania vo veci samej, vykonal preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania.

8. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné vo výroku, ktorým bolo žalobe v časti

vyhovené (I.) a v závislom výroku o trovách konania (výrok III.) za použitia § 388 CSP zmeniť, nakoľko v týchto častiach neboli splnené podmienky pre jeho potvrdenie ani zrušenie. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP (a contrario), keďže v danej veci nebolo potrebné zopakovať, alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem. Rozsudok súdu prvej inštancie v jeho zostávajúcej - zamietajúcej (výrok II.) nepreskúmaval, keďže táto suspenzívnym účinkom odvolania dotknutá nebola.

9. Súd prvej inštancie svojim rozhodnutím v napadnutej - vyhovujúcej časti, zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi časť uplatneného nároku a to sumu 610,31 eur titulom nesplateného zostatku istiny poskytnutého mu úveru právnym predchodcom žalobcu a prislúchajúceho úroku z omeškania (vo zvyšku žalobu zamietol), založiac svoje rozhodnutie na záveroch, že žalovaným vznesená námietka premlčania uplatneného nároku nie je účinnou, keď počiatok premlčania stanovil od splatnosti splátky, ktorá bezprostredne predchádzala samotnému zosplateniu úveru a nadväzne na rozhodol, že žalovaný má proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania len v rozsahu 45,38%.

10. Žalovaný namietal nesprávnosť právnych záverov súdu prvej inštancie na ktorých založil svoje rozhodnutie, v konkrétnostiach tvrdiac nesprávnu interpretáciu ust. § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka, keď podľa jeho názoru vychádzajúc z jeho znenia začiatok premlčania nie je viazaný na splátku, ktorá bezprostredne predchádza zosplateniu úveru, ale na splátku v omeškaní, pre ktorú došlo k zosplateniu dlhu, čo v konkrétnostiach tejto veci znamenalo, že celý nárok žalobcu je premlčaný a žaloba mala byť v celom rozsahu (teda aj v časti, ktorej súd prvej inštancie vyhovel) zamietnutá. Uplatnil tak dôvod na odvolanie uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP.

11. Odvolací súd za aplikácie ust. § 380 ods. 2 CSP z úradnej povinnosti predovšetkým posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok, existenciu ktorej vady nezistil, a odvolateľ ju tiež ani netvrdil.

12. Odvolací súd následne rozhodnutie súdu prvej inštancie podrobil vecnému prieskumu v rozsahu a z dôvodu uplatneného žalovaným.

13. Nesprávne právne posúdenie veci je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd pochybí pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, teda prípad, kedy bol skutkový stav posúdený podľa iného právneho predpisu, než ktorý správne mal byť použitý, alebo ak síce bol aplikovaný správne určený právny predpis, ale súd ho nesprávne interpretoval (nesprávne vyložil podmienky všeobecne vyjadrené v hypotéze právnej normy a v dôsledku toho nesprávne aplikoval vlastné pravidlo, stanovené dispozíciou právnej normy).

14. Vyššie uvedenú odvolaciu námietku žalovaného, vyhodnotil odvolací súd ako opodstatnenú, čo vo výsledku viedlo k zmene napadnutého rozhodnutia v jeho vyhovujúcej časti a tiež v závislej časti o náhrade trov konania (výroky I. a III.).

15. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že dňa 14.08.2013 bola uzatvorená medzi I. ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom Zmluva o poskytnutí pôžičky pod č. XXXXXXXX, na základe ktorej bola poskytnutá žalovanému pôžička vo výške 2.400,- eur. Zmluvné strany sa dohodli na vrátení pôžičky v mesačných splátkach vo výške 71,28 eur s poistením, s počtom splátok 72, s konečnou splatnosťou dohodnutou na 08/2019. V zmluve sú uvedené tiež ďalšie parametre a to: fixná ročná úroková sadzba 32%, RPMN 32%, priemerná hodnota RPMN 19,47%, celková čiastka 4.987,44 eur, celkové náklady spotrebiteľa 2.587,44 eur.

16. Z obsahu predžalobnej upomienky zo dňa 27.01.2016 vyplýva, že predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že ku dňu 27.01.2016 eviduje k predmetnej zmluve nedoplatok na splátkach vo výške 277,43 eur, ktorý žiada uhradiť bezodkladne a súčasne ho upozornil, že ak do 05.03.2016 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 11/2015, bude oprávnený úver zosplatiť. Predžalobná upomienka bola doručená žalovanému dňa 03.02.2016, o čom svedčí doložená doručienka. Z prehľadu splátok a úhrad vyplýva, že prvá splátka bola splatná 20.09.2013, posledná splátka mala byť splatná dňa 20.8.2019 vychádzajúc z toho, že v predmetnej zmluve sa uvádza termín konečnej splatnosti 08/2019. Žalovaný uhradil žalobcovi spolu čiastku 1.789,69 eur.

17. Oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 26.03.2016 predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že jeho dlh z predmetnej zmluvy sa stal splatným v celom rozsahu, pretože dlžné splátky v lehote stanovenej v Predžalobnej upomienke neuhradil riadne a včas.

18. Ako už bolo uvedené vyššie, zmluvu so žalovaným uzatvorila I., žalobu podala pôvodne Q. a v súčasnosti v procesnom postavení žalobcu vystupuje G.. k čomu odvolací súd zistil z obsahu spisového materiálu nasledovné:

19. V Notárskej zápisnici č. N XXXX/XXXX zo dňa 11.12.2017 spísanej notárkou U.. S. C. je obsiahnutý Projekt rozdelenia zlúčením uzavretý dňa 11.12.2017 medzi spoločnosťami I. (veriteľom žalovaného) ako zanikajúcou spoločnosťou a Q., a.s. ako nástupníckymi spoločnosťami, vychádzajúc z obsahu ktorej právnym nástupcom veriteľa žalovaného, t.j. I. bol pôvodný žalobca t.j. Q.

20. Rámcovou zmluvou o postúpení pohľadávok uzatvorenou medzi pôvodným žalobcom - Q.. ako postupcom a G. ako postupníkom pôvodný žalobca ako postupca postúpil súčasnému žalobcovi ako postupníkovi pohľadávky podľa ZPP spolu s príslušenstvom a všetkými právami s nimi spojenými. Podľa Prílohy č. 3 bola pohľadávka žalovaného identifikovaná číslom zmluvy, osobnými údajmi žalovaného (meno, priezvisko, rodné číslo, adresa bydliska) a výškou 2.234,42 eur a bola postúpená ku dňu 16.4.2019. Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 18.03.2019 pôvodný žalobca oznámil žalovanému, že svoju pohľadávku zo Zmluvy č. XXXXXXXX uzavretej medzi postupcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom vo výške 2.673,30 eur spolu so všetkými úrokmi a ostatným príslušenstvom postúpil na G. ku dňu 16.04.2019. O odoslaní tohto Oznámenia svedčí doložený poštový podací hárok zo dňa 18.04.2019 s menom žalovaného.

21. Uznesením č. k. 4Csp/8/2019-61 zo dňa 13.05.2019 súd prvej inštancie pripustil, aby na miesto prvotného žalobcu - Q., vstúpil do konania ako žalobca - G.

22. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy (ďalej len "Obchodný zákonník") zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

23. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy (ďalej len "Občiansky zákonník") spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

24. Podľa § 2 písm. a/ a b/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy (ďalej "zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch") na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

25. Podľa § 2 písm. d/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

26. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

27. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

28. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

29. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

30. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

31. Podľa § 122 Občianskeho zákonníka lehota určená podľa dní začína sa dňom, ktorý nasleduje po udalosti, ktorá je rozhodujúca pre jej začiatok. Polovicou mesiaca sa rozumie pätnásť dní. Koniec lehoty určenej podľa týždňov, mesiacov alebo rokov pripadá na deň, ktorý sa pomenovaním alebo číslom zhoduje s dňom, na ktorý pripadá udalosť, od ktorej sa lehota začína. Ak nie je takýto deň v poslednom mesiaci, prípadne koniec lehoty na jeho posledný deň. Ak posledný deň lehoty prípadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

32. Podľa § 156 CSP konanie sa začína doručením žaloby alebo doručením návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia súdu.

33. Podľa § 54a veta prvá Občianskeho zákonníka premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté.

34. Predovšetkým v zhode so závermi súdu prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu nemožno pochybovať o spotrebiteľskom charaktere právneho vzťahu (a v priebehu konania to nespochybňuje ani samotný žalobca), založeného právnym predchodcom žalobcu a žalovaným predmetnou zmluvou zo dňa 14.08.2013, na základe ktorej sa právny predchodca žalobcu v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti zaviazal poskytnúť žalovanému ako fyzickej osobe - nepodnikateľovi peňažné prostriedky a žalovaný sa tieto zaviazal splácať v pravidelných splátkach, pričom pri uzatváraní zmluvy nevystupoval v rámci svojej podnikateľskej, alebo obchodnej činnosti. Medzi nimi uzatvorenú zmluvu teda správne posúdil súd prvej inštancie, vzhľadom na povahu účastníkov právneho vzťahu (predchodca žalobcu - dodávateľ, žalovaný - spotrebiteľ) ako spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podriadenú normám spotrebiteľského práva a zároveň tiež režimu zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

35. Rovnako sa odvolací súd identifikuje s tým, že boli splnené zákonné predpoklady pre platné zosplatnenie celého dlhu tvrdené žalobcom a vykonané právnym predchodcom žalobcu, keďže žalobca v predmetnom spotrebiteľskom spore preukázal dodržanie postupu vyžadovaného ust. § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Podľa citovaného ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Možnosť predčasného zosplatnenia si strany zmluvy dojednali v bode 12.4. článku VIII. zmluvných podmienok obsiahnutých v samotnej zmluve. Žalobca doložil do spisu upozornenie - Upomienku zo dňa 27.1.2016, ktorou upozornil žalovaného na omeškanie so zaplatením splátky splatnej v 11/2015, ktorú ak neuhradí, môže pristúpiť k predčasnemu zosplatneniu dlhu a súčasne ho upozornil, že eviduje voči nemu nedoplatok v celkovej výške 277,43 eur (ktorá suma presahuje výšku troch omeškaných mesačných splátok, ktoré upozornenie (oznámenie) predchádzalo v lehote nie kratšej ako 15 dní, následnému samotnému uplatneniu práva veriteľa na zosplatnenie zostatku dlhu vykonaného listom zo dňa 26.03.2016 (Oznámenie o vyhlásení okamžite splatnosti úveru dňom 26.03.2016). Skutočnosť, že sa tieto listiny dostali do dispozičnej sféry žalovaného, tento nespochybňoval.

36. Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania žalovaným a tiež vzhľadom na ustanovenie § 54a veta prvá Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 343/2018 Z.z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, účinného od 05.12.2018 a na prechodné ustanovenie § 847v Občianskeho zákonníka, podľa ktorého konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov

a na začatie konania v tejto veci dňa 25.1.2019, súd prvej inštancie správne tiež primárne skúmal, či uplatnený nárok žalobcu je, alebo nie je premlčaný.

37. Posúdením rozhodujúcich skutočností, však odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie zastáva názor, že nárok žalobcu je v celom rozsahu (teda aj v časti, ktorý žalobcovi súd prvej inštancie výrokom I. priznal) premlčaný, v dôsledku čoho bolo potrebné žalobu aj v zostávajúcej časti, o zaplatenie 610,31 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 610,31 eur od 09.04.2016 do zaplatenia, ktorej súd prvej inštancie odvolaním napadnutou časťou rozhodnutia vyhovel, zamietnuť.

38. Vychádzajúc z ust. § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka, ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, čo znamená, že táto začína plynúť skôr, ako dôjde k zosplateniu dlhu, a to už odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú bol dlh zosplatený. Je teda zrejmé, vychádzajúc zo znenia citovaného ustanovenia, že začiatok premlčacej doby sa neviaže na dátum vyhlásenia predčasnej splatnosti celého dlhu, či splatnosť splátky bezprostredne predchádzajúcej zosplateniu (ako v tomto prípade nesprávne posúdil súd prvej inštancie), či na možný aj prípadný neskorší dátum uvedený veriteľom v listine, ktorou dlh predčasne zosplatinil, ale na dátum zročnosti tej nesplnenej splátky, pre ktorej nesplnenie sa stal zročným celý dlh. I keď vychádzajúc z ust. § 53 ods. 9 Obč. zákonníka má dodávateľ v prípade spotrebiteľskej zmluvy povinnosť čakať s využitím práva na predčasné zosplatenie v zmysle § 565 OZ ešte 3 mesiace od omeškania so zaplatením splátky, na tom, že premlčacia doba sa aj v takomto prípade začína počítať odo dňa zročnosti tejto omeškanej splátky v zmysle § 103 veta druhá OZ, to nič nemení. Odlišný názor súdu prvej inštancie, na ktorom založil svoje vyhovujúce rozhodnutie v tejto otázke, dôvodiac tiež tým, že touto interpretáciou by došlo k skráteniu premlčacej doby, bol už opakovane predmetom posudzovania odvolacieho súdu v obdobných veciach (príkladom rozsudok KS Trenčín pod sp. zn. 19Co/42/2017 zo dňa 18.01.2018), keď sa s týmto sa nestotožnil a uzavrel, že je síce pravdou, že zákonodarca týmto spôsobom interpretácie (rozumej prijatej odvolacím súdom) de facto skrátil premlčaciu dobu pre takýto prípad o 3 mesiace (keďže prvé tri mesiace omeškania dlžníka so splátkou dodávateľ nemôže ešte zosplatiť dlh, lebo by porušil ust. § 53 ods. 9 Obč. zákonníka), avšak premlčacia doba nie je fixný inštitút a je právom zákonodarcu stanoviť pre jednotlivé prípady premlčaciu dobu odlišne za predpokladu, že takto ustanovená premlčacia doba je dostatočná na uplatnenie práv, teda že takýmto stanovením premlčacej doby nedôjde k znemožneniu, resp. podstatnému sťaženiu možnosti veriteľa uplatňovať svoje práva, s ktorým názorom sa plne identifikuje odvolací súd tiež v posudzovanej veci, keďže nemá žiadny dôvod sa od neho odchýliť. Tak ako v uvedenej veci, tak aj v tomto prípade, bola premlčacia doba v trvaní de facto takmer tri roky dostatočná na to, aby veriteľ uplatnil svoj nárok na plnenie celého predčasne zosplateného dlhu na súde. Odvolací súd sa tak plne identifikuje s názorom odvolateľa, že opačná interpretácia by znamenala, že každý veriteľ by si mohol určovať dodatočne, na základe akej nesplatennej splátky vyhlási mimoriadnu splatnosť a tak si zabezpečiť právnu istotu na úkor spotrebiteľa v podobe svojvoľného upravovania si začiatku plynutia premlčacej doby, čo je však z hľadiska spravodlivého usporiadania vzťahov medzi stranami, ako ani vo svetle ochrany práv spotrebiteľa neudržateľným.

39. V okolnostiach posudzovanej veci tak bolo potrebné vychádzať z toho, že okamžitá splatnosť úveru bola vyhlásená v nadväznosti na neuhradenú splátku splatnú v mesiaci 11/2015 (vychádzajúc z upozornenia - upomienky zo dňa 27.01.2016), ktorej splatnosť nastala dňom 20.11.2015, teda dňom nasledujúcim, t.j. 21.11.2015 začala plynúť 3-ročná premlčacia doba na uplatnenie si celého nesplateného a zosplateného dlhu žalobcovi, resp. jeho právnenému predchodcovi), ktorá uplynula dňom 21.11.2018 a keďže žaloba bola podaná na súd až dňa 25.01.2019, teda po uplynutí 3-ročnej premlčacej doby, nebolo možné nárok žalobcu aj v časti žaloby, ktorej súd prvej inštancie výrokom I. vyhovel, považovať za iný ako za premlčaný, indikujúci k zamietnutiu žaloby v celom rozsahu, z ktorého dôvodu nebolo možné rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti (výrok I.) považovať za správne.

40. Na základe uvedených dôvodov, odvolací súd podľa § 388 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej - vyhovujúcej časti (vo výroku I.) zmenil tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia, keďže neboli splnené zákonné podmienky pre jeho potvrdenie, ani zrušenie.

41. Záverom odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že týmto rozhodnutím nebolo dotknuté rozhodnutie súdu prvej inštancie v jeho zostávajúcej zamietajúcej časti, keďže táto suspenzívnym odvolacím účinkom dotknutá nebola, čo v sumáre znamená, že žalobe ako celku vyhovené nebolo.

42. Keďže odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, rozhodol podľa § 396 ods. 2 CSP súčasne o nároku na náhradu trov konania, a to tak na súde prvej inštancie, ako aj na odvolacom súde.

43. Podľa § 396 ods. 2 CSP ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

44. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

45. Vychádzajúc z toho, že v konaní pred súdom prvej inštancie bol v plnom rozsahu úspešný žalovaný, ktorú náhradu trov konania aj požadoval a z obsahu spisu mu tiež vznik trov vyplynul, rovnako ako v odvolacom konaní, odvolací súd o trovách konania rozhodol tak, že žalovaný má nárok voči žalobcovi vzhľadom na jeho plný úspech tak v konaní pred súdom prvej inštancie, ako aj v odvolacom konaní, na náhradu trov konania v rozsahu 100% (§ 262 ods. 1, § 255 ods. 1, § 396 ods. 2 CSP).

46. O výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

47. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).